

Bruxelles, 21.12.2020.
COM(2020) 778 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
o razmjeni podataka iz kaznenih evidencija između država članica putem Europskog
informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS)

{SWD(2020) 378 final}

1. Uvod

Svrha je Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) poboljšati sigurnost građana u europskom području slobode, sigurnosti i pravde tako da se među državama članicama omogući učinkovita razmjena podataka o prethodnim osuđujućim kaznenim presudama koje su donijeli kazneni sudovi u EU-u. ECRIS je započeo s radom u travnju 2012. Uređen je Okvirnom odlukom Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009. o organizaciji i sadržaju razmjene podataka iz kaznene evidencije između država članica¹ i Odlukom Vijeća 2009/316/PUP od 6. travnja 2009. o uspostavi Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije².

Komisija je 29. lipnja 2017. donijela svoje prvo statističko izvješće u skladu s člankom 7. Odluke Vijeća 2009/316/PUP, koje je obuhvaćalo razdoblje od travnja 2012. do 31. prosinca 2016.³

Ovo je Izvješće drugo statističko izvješće Komisije koje se odnosi na razmjenu podataka iz kaznenih evidencija među državama članicama putem ECRIS-a. Njegova je svrha predočiti podatke o usklađenosti razmjena među državama članicama s pravnim okvirom ECRIS-a i utvrditi probleme u pogledu učinkovitosti sustava s ciljem popravljanja stanja. Komisija zadržava pravo poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi osigurala da države članice ispunjavaju zakonske obveze utvrđene Okvirnom odlukom 2009/315/PUP.

1.1. Statistički podaci ECRIS-a

U ovom se Izvješću daje pregled upotrebe ECRIS-a od **1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2019. s naglaskom na 2019.** Priložen mu je Radni dokument službi Komisije SWD(2020) 378 (dalje u tekstu: SWD). Većina tablica i grafikona u izvješću odnosi se na 2019., a oni za 2017. i 2018. nalaze se u priloženom SWD-u. Neki navedeni statistički podaci daju općenit pregled osmogodišnjeg razdoblja rada ECRIS-a od početka u travnju 2012. Međutim, komparativnim statističkim podacima o svim državama članicama, kao i statističkim tablicama pojedinačnih država članica (u odjeljku 3. SWD-a) obuhvaćene su samo razmjene ECRIS-om u razdoblju od 2017. do 2019. Prema potrebi, statistički podaci iz 2016. upotrijebljeni su kao referentna točka. Izvješće uključuje i podatke o Ujedinjenoj Kraljevini kao državi članici EU-a, do 2019.

Izvješće se temelji na statističkim podacima koje sustav generira automatski i koje države članice šalju Komisiji. Odabrani su samo neki od 233 statistička pokazatelja utvrđena za ECRIS kako bi se objavili samo najvažniji i najkorisniji podaci. Usto, od država članica zatraženo je da dostave statističke podatke o broju osuđujućih presuda donesenih na njihovu državnom području protiv državljana drugih država članica EU-a radi pružanja pregleda provedbe postupka obavješćivanja. Izvješće uključuje podatke o osuđujućim presudama iz 23 države članice⁴.

¹ SL L 93, 7.4.2009., str. 23. – kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/884, SL L 151, 7.6.2019., str. 143.

² SL L 93, 7.4.2009., str. 33. Ta će Odluka biti zamijenjena Direktivom (EU) 2019/884 u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva – od 28. lipnja 2022.

³ COM/2017/341 final; SWD/2017/242 final.

⁴ Cipar, Grčka, Danska, Litva i Slovenija nisu dostavili podatke Komisiji.

1.2. Opća načela sustava ECRIS

ECRIS se temelji na decentraliziranoj strukturi, gdje se podaci iz kaznene evidencije razmjenjuju elektroničkim putem, isključivo između središnjih tijela država članica.

Svaka država članica koja je osudila državljanina druge države članice obvezna je putem ECRIS-a što prije obavijestiti predmetnu državu članicu (dalje u tekstu: država članica državljanstva) o svim informacijama povezanim s osuđujućom presudom (**obavijesti o novim osuđujućim presudama**) i svim naknadnim ažuriranjima (**obavijesti o ažuriranju**).

Država članica državljanstva tako vodi središnji repozitorij svih osuđujućih presuda koje su protiv njezinih državljana izrekli kazneni sudovi u drugim državama članicama EU-a, uz sve osuđujuće presude izrečene u samoj državi članici. Država članica državljanstva obvezna je zatim pohranjivati i ažurirati sve podatke dobivene putem ECRIS-a i na zahtjev druge države članice (**zahtjevi za podatke**) dostaviti sve podatke iz kaznenih evidencija (**odgovori na zahtjeve**) u kratkim rokovima od 10 do 20 dana⁵.

2. Razmjene ECRIS-om u brojkama

2.1. Povezane države članice

ECRIS je decentralizirani sustav u kojem bi sve države članice trebale biti međusobno povezane. Smatra se da je država članica povezana sa sustavom ECRIS ako razmjenjuje podatke iz kaznenih evidencija s barem još jednom povezanom državom članicom. **Sve države članice trenutačno su povezane sa sustavom ECRIS i u prosjeku razmjenjuju podatke iz kaznene evidencije s 24 druge države članice.**⁶

Ukupan broj mogućih međusobnih povezivanja iznosi 756 (27×28)⁷. Iako su sve države članice sada povezane s ECRIS-om, **samo jedna učinkovito razmjenjuje informacije sa svim ostalim državama članicama putem ECRIS-a (Španjolska)**. Većini još nedostaje jedno ili dva međusobna povezivanja.

Sustav ECRIS započeo je 2012. sa 173 međusobna povezivanja od mogućih 756 (ako je povezano 28 država članica). Do kraja 2019. uspostavljeno je **670 međusobnih povezivanja**, što je **90 % ukupnih mogućih međusobnih povezivanja**⁸.

Ipak, konačni cilj još nije u potpunosti postignut jer nisu sve države članice povezane i ne razmjenjuju informacije sa svim ostalim državama članicama putem ECRIS-a.

2.2. Ukupan broj razmijenjenih poruka

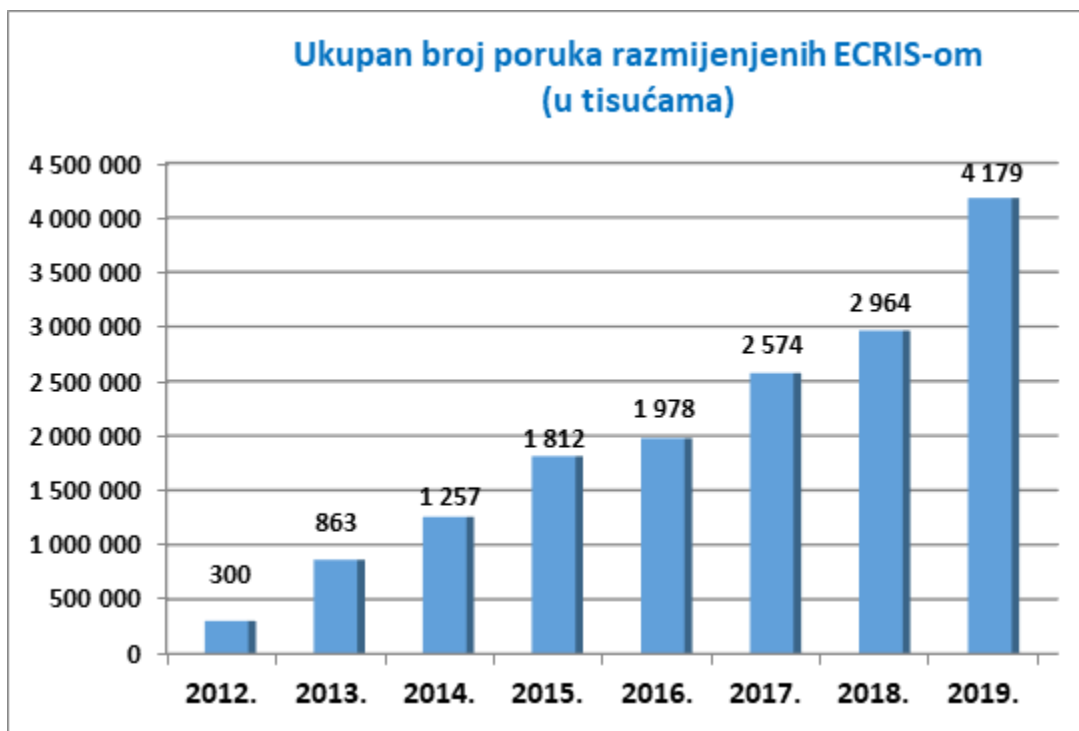
U grafikonu u nastavku prikazan je brzorastući broj poruka razmijenjenih među povezanim državama članicama otkad je ECRIS započeo s radom u travnju 2012. pa do 31. prosinca 2019. Potrebno je napomenuti da je 2012. sustav radio samo osam mjeseci.

⁵ Za detaljan opis općih načela razmjene informacija putem ECRIS-a vidjeti SWD, odjeljak 1.

⁶ Za povijest povezivanja na mrežu ECRIS-a vidjeti SWD, odjeljak 2.1.

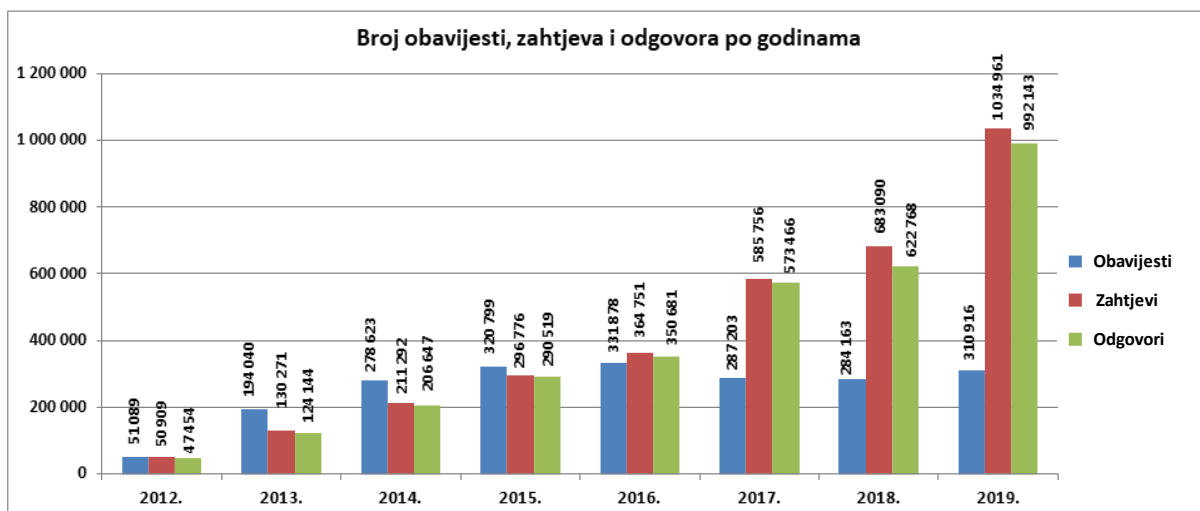
⁷ Izračun na temelju 28 država članica.

⁸ Za povećanje broja međusobnih povezivanja tijekom godina vidjeti SWD, odjeljak 2.1.

Od 2 milijuna poruka koje su 2016. razmijenile sve međusobno povezane države članice, broj razmijenjenih poruka 2019. narastao je na gotovo 4,2 milijuna, a svakog je mjeseca te godine razmijenjeno u prosjeku 348 000 poruka. Taj broj obuhvaća sve vrste poruka: obavijesti, ažuriranja, zahtjeve, odgovore, odbijanja, druge odgovore, razmjene dodatnih podataka itd.

U grafikonu u nastavku prikazano je kretanje broja obavijesti, zahtjeva i odgovora na zahtjeve tijekom osam godina rada sustava ECRIS. U obzir su uzete samo obavijesti o novim osuđujućim presudama, bez ažuriranja. Odgovori obuhvaćaju odgovore na zahtjeve, odbijanja zahtjeva i druge odgovore⁹.

⁹ Drugi odgovori obuhvaćaju, na primjer, slučajeve u kojima je pronađeno više osoba, slučajeve u kojima osoba nije državljanin države članice koja zaprima zahtjev itd.

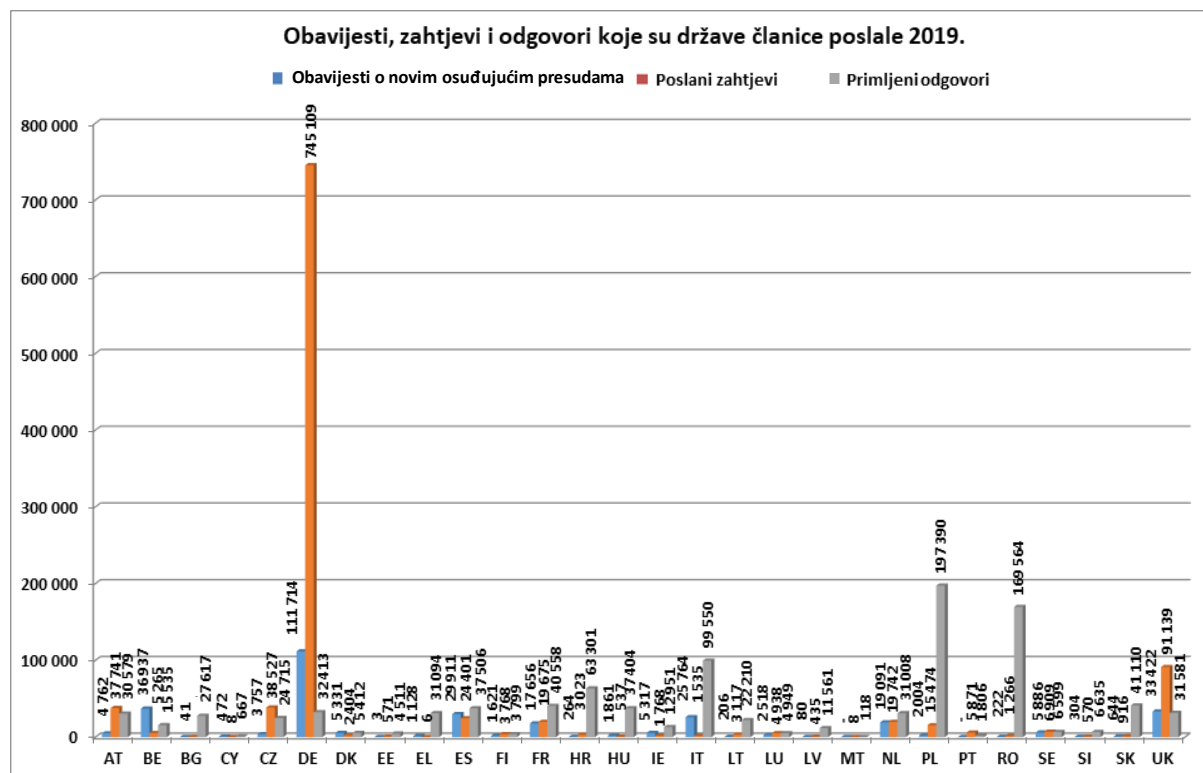
Posljednje tri godine donijele su znatne **promjene u omjerima između** broja **obavijesti o novim osuđujućim presudama, zahtjevima i odgovorima na zahtjeve**. Brojke su 2016. bile gotovo jednake za sve tri kategorije i iznosile otprilike 350 000 godišnje po kategoriji. Za razliku od toga, 2019. je broj zahtjeva za podatke i povezani broj odgovora na zahtjeve bio više nego trostruko veći od broja obavijesti.

Broj obavijesti o novim presudama smanjio se 2017. i ostao na razini od oko 310 000 do 2019. Ta silazna tendencija iznenađuje u svjetlu rastućeg broja međusobnih povezivanja između država članica. Kako je navedeno u odjeljku 2.4. u nastavku, neke su države članice imale problema sa slanjem obavijesti o novim osuđujućim presudama.

Suprotno tomu, **broj zahtjeva za podatke i odgovora na te zahtjeve utrostručio se od 2017. te je 2019. dosegao 1 milijun** za svaku navedenu kategoriju. To **drastično povećanje broja zahtjeva za podatke** uglavnom je uzrokovano **promjenom u upotrebi ECRIS-a, koji se više ne upotrebljava uglavnom u svrhu kaznenog postupka, već sve više i u druge svrhe**. Za više pojedinosti vidjeti odjeljak 2.8. To je ujedno pozitivan znak da su države članice sve svjesnije potrebe korištenja ECRIS-om radi traženja podataka tijekom kaznenog postupka kako bi se u obzir mogle uzeti prethodne osuđujuće presude u skladu s Okvirnom odlukom 2008/675/PUP¹⁰.

2.3. Broj obavijesti, zahtjeva i odgovora po državama članicama

U grafikonu u nastavku prikazan je broj obavijesti o novim osuđujućim presudama, zahtjeva za podatke i odgovora za sve međusobno povezane države članice 2019.¹¹

¹⁰ SL L 220, 15.8.2008., str. 32.

¹¹ Za 2017. i 2018. vidjeti SWD, odjeljak 2.2.

Slično kao i prethodnih godina, najaktivnije države članice kad je riječ o ukupnom broju tih triju vrsta poruka bile su sljedeće:

2017.		2018.		2019.	
Kad je riječ o ukupnom broju poslanih triju vrsta poruka, najaktivnije su sljedeće države članice:					
DE	32,2 %	DE	33,7 %	DE	38,0 %
UK	9,3 %	UK	8,4 %	PL	9,2 %
PL	7,3 %	PL	6,5 %	RO	7,3 %
RO	7,2 %	RO	6,1 %	UK	6,7 %
IT	4,8 %	IT	5,8 %	IT	5,4 %

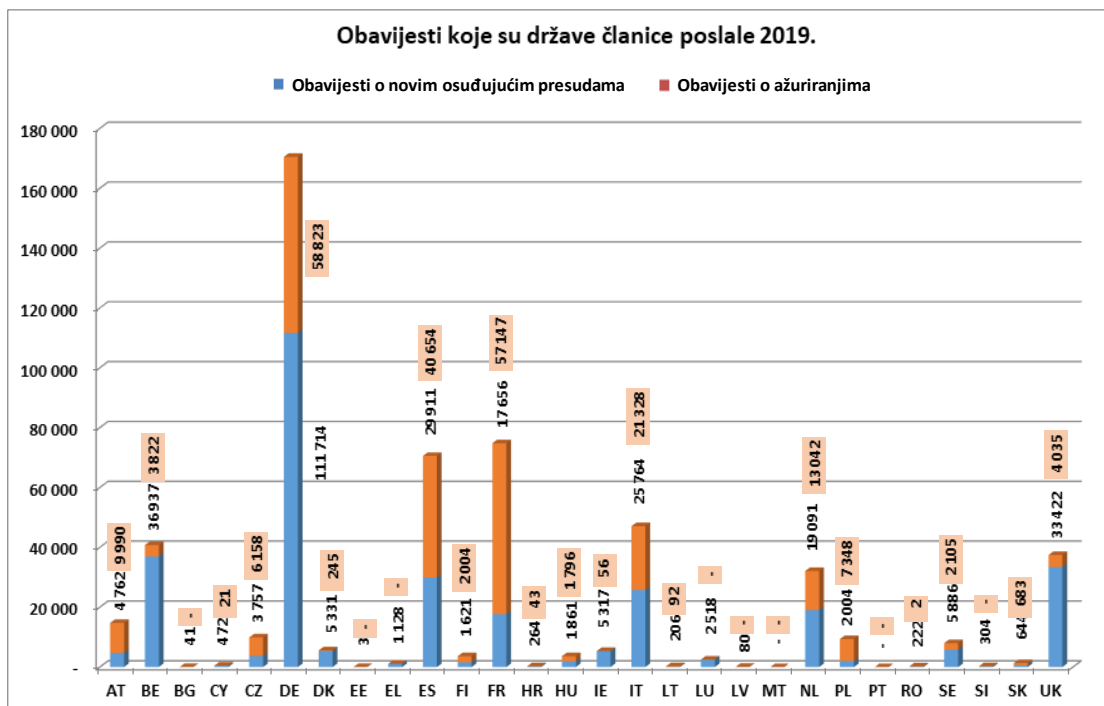
Podaci pokazuju **znatne razlike među aktivnostima koje države članice provode u sustavu ECRIS te u njihovu radnom opterećenju.**

Neke države članice **puno češće šalju zahtjeve za podatke nego što ih dobivaju:** npr. Njemačka (745 000 poslanih zahtjeva, 32 400 primljenih zahtjeva), Ujedinjena Kraljevina (91 000 poslanih, 31 500 primljenih) i Češka (38 500 poslanih, 24 700 primljenih). S druge strane pojedine države članice dobivaju **brojne zahtjeve**, dok same šalju manje zahtjeva: npr. Poljska (197 300 danih odgovora, 15 400 poslanih zahtjeva), Rumunjska (170 000 naspram 1 200), Italija (99 500 naspram 1 500), Hrvatska (63 300 naspram 3 000), Slovačka (41 000 naspram 900), Mađarska (37 400 naspram 500). Neke druge države članice **šalju velik broj obavijesti o novim osuđujućim presudama** državama članicama državljanstva počinitelja kaznenog djela, dok same šalju manje zahtjeva: npr. Belgija (36 300 poslanih obavijesti, 5 200 poslanih zahtjeva), Italija (25 700 obavijesti, 1 500 zahtjeva).

2.4. Obavijesti

U grafikonu u nastavku prikazan je broj obavijesti koje su 2019. poslale sve međusobno povezane države članice, raščlanjen po obavijestima o novim osuđujućim presudama i obavijestima o ažuriranju prethodno poslanih obavijesti¹².

¹² Za 2017. i 2018. vidjeti SWD, odjeljak 2.3.

Broj obavijesti znatno se razlikuje među državama članicama te se kreće od nula obavijesti o novim osuđujućim presudama (Malta, Portugal) do gotovo 112 000 (Njemačka) godišnje. Pri analizi tih razlika potrebno je prije svega u obzir uzeti dva čimbenika: veličinu države i broj osuđujućih presuda protiv državljana drugih država članica (stanovnici koji su državljani neke druge države članice EU-a)¹³.

Najaktivnije države članice u pogledu slanja **obavijesti** o novim osuđujućim presudama bile su države članice navedene u tablici u nastavku.

2017.		2018.		2019.	
Kad je riječ o poslanim obavijestima o novim osuđujućim presudama, najaktivnije su sljedeće države članice:					
DE	34,5 %	DE	32,6 %	DE	35,9 %
BE	12,9 %	BE	14,0 %	BE	11,9 %
ES	10,4 %	ES	11,5 %	UK	10,7 %
UK	9,3 %	NL	9,6 %	ES	9,6 %
NL	7,5 %	IT	8,4 %	IT	8,3 %

Uzimajući u obzir sve poslane obavijesti, uključujući obavijesti o ažuriranjima, Njemačka ostaje na prvom mjestu, ali poredak se mijenja.

¹³ Vidjeti statističke podatke Eurostata: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Non-national_population_by_group_of_citizenship,_1_January_2019.png

2017.		2018.		2019.	
Kad je riječ o poslanim obavijestima o svim osuđujućim presudama, najaktivnije su sljedeće države članice:					
DE	31,9 %	DE	31,5 %	DE	40,8 %
ES	16,2 %	ES	19,2 %	FR	17,9 %
BE	9,4 %	IT	16,2 %	ES	16,9 %
FR	7,5 %	FR	14,3 %	IT	11,3 %
UK	7.4 %	BE	10.1 %	BE	9.7 %

Obavijesti o novim osuđujućim presudama činile su **58 %**, a **obavijesti o ažuriranju** **42 %** obavijesti poslanih 2019. Te je godine poslano ukupno **230 000 obavijesti o ažuriranjima**¹⁴. Potrebno je napomenuti da su prije 2017. ažuriranja činila samo oko četvrtinu svih obavijesti. Sadašnje **znatno povećanje ažuriranja** za mnoge države članice trebalo bi se smatrati pozitivnim znakom njihove svijesti o važnosti priopćavanja naknadnih promjena prvotnih obavijesti.

Omjer između obavijesti o novim osuđujućim presudama i o ažuriranjima znatno se razlikuje među državama članicama i kreće se od toga da ažuriranja ima trostruko više nego obavijesti (npr. Francuska, Poljska) ili dvostruko više nego obavijesti (npr. Austrija, Češka), preko otprilike jednakog broja kad je riječ o obje navedene kategorije (npr. Španjolska, Nizozemska, Italija, Mađarska, Finska, Slovačka), do toga da ažuriranja čine tek malen dio svih obavijesti (npr. Cipar, Danska, Irska, Rumunjska). Kad je riječ o Njemačkoj, Francuskoj i Španjolskoj, koje su poslale najveći broj svih obavijesti, ažuriranja su činila oko 34 %, 76 % odnosno 57 % svih obavijesti poslanih 2019.

U prvom statističkom izvješću utvrđena su dva glavna problema: i. mnoge države članice **uopće ne šalju obavijesti o novim osuđujućim presudama ili ih šalju malo** te ii. brojne države članice **uopće ne šalju ažuriranja** svojih prethodno poslanih obavijesti **ili ih šalju malo**. Ta dva problema proizlaze i iz detaljne analize statističkih podataka za razdoblje od 2017. do 2019. Međutim, ovaj su put ta pitanja još istaknutija jer se odnose na veći broj država članica.

Prvo, mnoge države članice **uopće ne šalju obavijesti o novim osuđujućim presudama** (Portugal 2019. i 2018., Malta 2019. i 2017., Estonija 2018., Grčka 2017.) **ili šalju malen broj** obavijesti povezanih sa svojim stanovnicima koji su državljani neke druge države članice EU-a i o broju osuđujućih presuda (Bugarska, Estonija, Irska, Litva, Luksemburg, Nizozemska i Rumunjska 2019.; Bugarska, Irska, Luksemburg, Litva, Rumunjska, Slovenija, Švedska, Malta, Grčka i Ujedinjena Kraljevina 2018.; Bugarska, Estonija, Irska, Litva, Luksemburg, Rumunjska, Slovenija, Švedska, Portugal i Ujedinjena Kraljevina 2017.). **Posljedično, osuđujuće presude o kojima nije poslana obavijest nisu registrirane u državama članicama državljanstva.**

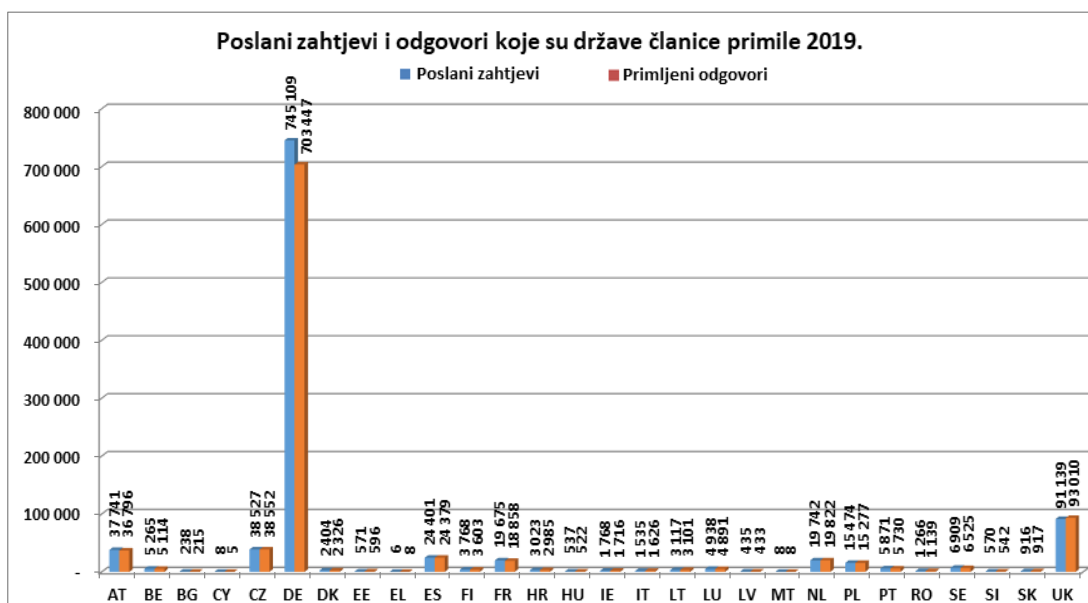
Drugo, brojne države članice **uopće ne ažuriraju** svoje prethodno poslane obavijesti (Bugarska, Estonija, Grčka, Latvija, Luksemburg, Malta, Portugal i Slovenija 2019.; Bugarska, Danska, Grčka, Slovenija, Portugal, Malta, Latvija, Luksemburg, Irska i Estonija 2018.; Danska, Estonija, Grčka, Latvija, Luksemburg i Bugarska 2017.) **ili šalju malen broj**

¹⁴ Za više pojedinosti vidjeti SWD, odjeljak 2.3.

takvih poruka (Irska, Rumunjska i Cipar 2019.; Rumunjska i Cipar 2018.; Slovenija, Rumunjska, Portugal, Malta, Irska, Hrvatska i Cipar 2017.). Ako država članica u kojoj je izrečena osuđujuća presuda ne ažurira podatke, **država članica državljanstva obrađuje i širi zastarjele i nepouz dane podatke**¹⁵.

2.5. Zahtjevi za podatke

U grafikonu u nastavku uspoređuje se broj zahtjeva za podatke koje su 2019. poslale sve međusobno povezane države članice s brojem odgovora primljenih na te zahtjeve¹⁶.

Kao što je prethodno prikazano u odjeljku 2.2., opći **broj zahtjeva za podatke utrostručio se od 2017. te je 2019. dosegao 1 milijun.**

Broj izdanih zahtjeva znatno se razlikuje među državama članicama te se kreće od 6 (Grčka) do 745 000 (Njemačka) zahtjeva godišnje. Za povećanje ukupnog broja zahtjeva najviše je zaslužna Njemačka, koja je povećala broj zahtjeva za više od pet puta. Španjolska, Litva, Nizozemska i Poljska udvostručile su svoj broj. Broj državljana ostalih država članica koji borave u određenoj državi članici glavni je čimbenik koji je potrebno uzeti u obzir pri analizi razlika između broja zahtjeva pojedinih država članica.

Slično prethodnim godinama, kad je riječ o **izdavanju zahtjeva, najaktivnije** su države članice bile sljedeće:

¹⁵ Za detaljnu analizu statističkih podataka pojedinačnih država članica o osuđujućim presudama i obavijestima vidjeti SWD, odjeljak 3.

¹⁶ Za 2017. i 2018. vidjeti SWD, odjeljak 2.4.

2017.		2018.		2019.	
Kad je riječ o izdanim zahtjevima, najaktivnije su sljedeće države članice:					
DE	57,7 %	DE	61,0 %	DE	72,0 %
UK	15,7 %	UK	13,4 %	UK	8,8 %
CZ	6,9 %	CZ	5,8 %	CZ	3,7 %
AT	5,1 %	AT	4,9 %	AT	3,6 %
FR	2,7 %	ES	3,3 %	ES	2,4 %

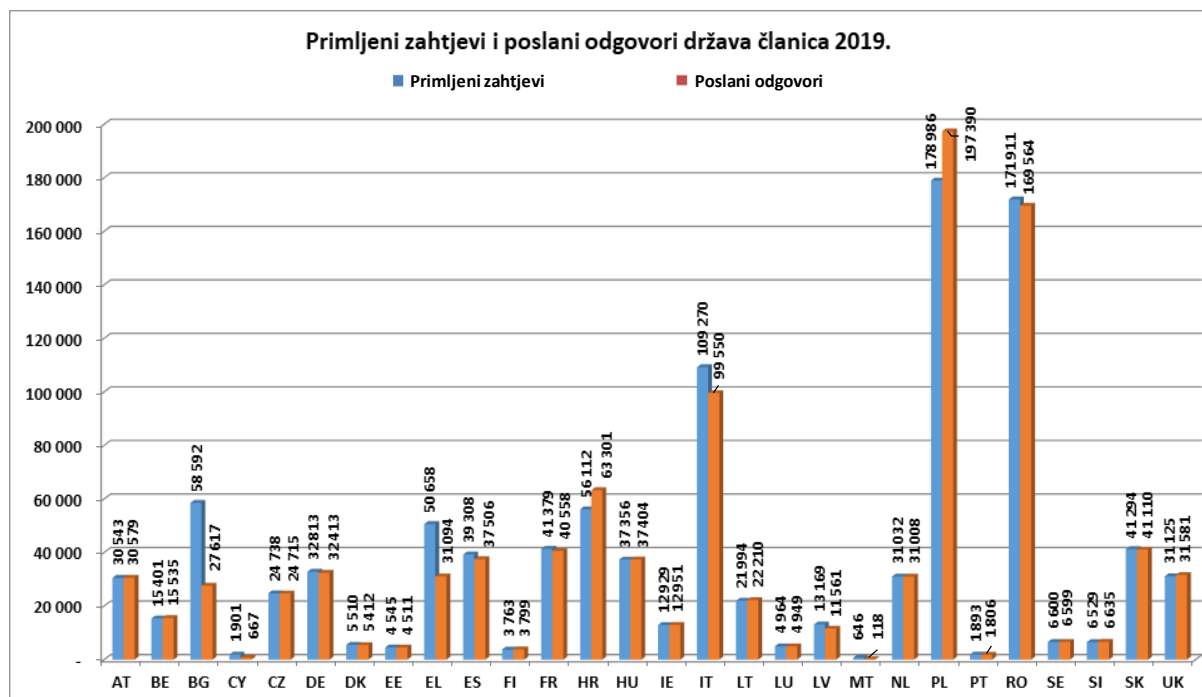
Unatoč značajnom porastu broja zahtjeva općenito i dalje postoji problem istaknut u prvom statističkom izvješću, a to je da neke države članice **gotovo uopće ne šalju zahtjeve** (Grčka, Cipar, Malta) ili **šalju malen broj** zahtjeva povezanih sa svojim stanovnicima koji su državljani neke druge države članice EU-a (Bugarska, Estonija, Mađarska, Italija, Latvija, Rumunjska i Slovenija u razdoblju 2017.–2019.). To bi moglo dovesti do situacije u kojoj kazneni sudovi mogu donijeti presudu ne znajući za prethodne osuđujuće presude u drugim državama članicama, što je suprotno zahtjevima utvrđenima u Okvirnoj odluci 2008/675/PUP. Usto, umanjit će se preventivni učinak koji ima zahtjev za izdavanje potvrda iz kaznene evidencije u druge svrhe osim u svrhu kaznenog postupka, kao što je provjera prije zapošljavanja.

Iz navedenih se podataka isto tako može zaključiti **da se na neke zahtjeve za podatke nikad ne dobije odgovor** (vidjeti i odjeljak 2.6.). Kad je riječ o državama članicama koje su najaktivnije u slanju zahtjeva, na 5,6 % zahtjeva iz Njemačke (41 662) i 2,5 % zahtjeva iz Austrije (945) poslanih 2019. odgovor nikad nije stigao, dok je u slučaju Ujedinjene Kraljevine i Češke broj odgovora primljenih te godine premašio broj njihovih zahtjeva.

2.6. Odgovori na zahtjeve

U grafikonu u nastavku prikazan je broj odgovora koje su 2019. poslale sve međusobno povezane države članice u usporedbi s brojem odgovarajućih zahtjeva za podatke koje su primile¹⁷.

¹⁷ Za 2017. i 2018. vidjeti SWD, odjeljak 2.5.

Broj primljenih zahtjeva i poslanih odgovora na te zahtjeve **znatno se razlikuje među državama članicama** i kreće se od 646 (Malta) do 179 000 (Poljska) zahtjeva godišnje. Pri analizi tih razlika potrebno je prije svega u obzir uzeti dva čimbenika: ukupno stanovništvo po državi članici i broj njezinih državljana koji borave u drugim državama članicama.

Države članice koje su **odgovorile na najveći broj zahtjeva** u apsolutnom smislu (ne nužno najveći broj u odnosu na broj primljenih zahtjeva) bile su sljedeće:

2017.		2018.		2019.	
Države članice koje su odgovorile na najveći broj zahtjeva (u apsolutnom smislu):					
RO	17,9 %	RO	15,5 %	PL	19,9 %
PL	16,6 %	PL	14,5 %	RO	17,1 %
IT	8,2 %	IT	10,8 %	IT	10,0 %
SK	6,7 %	SK	6,0 %	HR	6,4 %
DE	4,9 %	FR	4,7 %	SK	4,1 %

Iako sve države članice u načelu odgovaraju na zahtjeve, 2019. još **nije odgovoreno na više od 42 000 zahtjeva za podatke**. U većini slučajeva broj poslanih odgovora bio je nešto niži od broja primljenih zahtjeva za podatke, u prosjeku **oko 4,1 % u usporedbi s 3,6 % u 2016.**

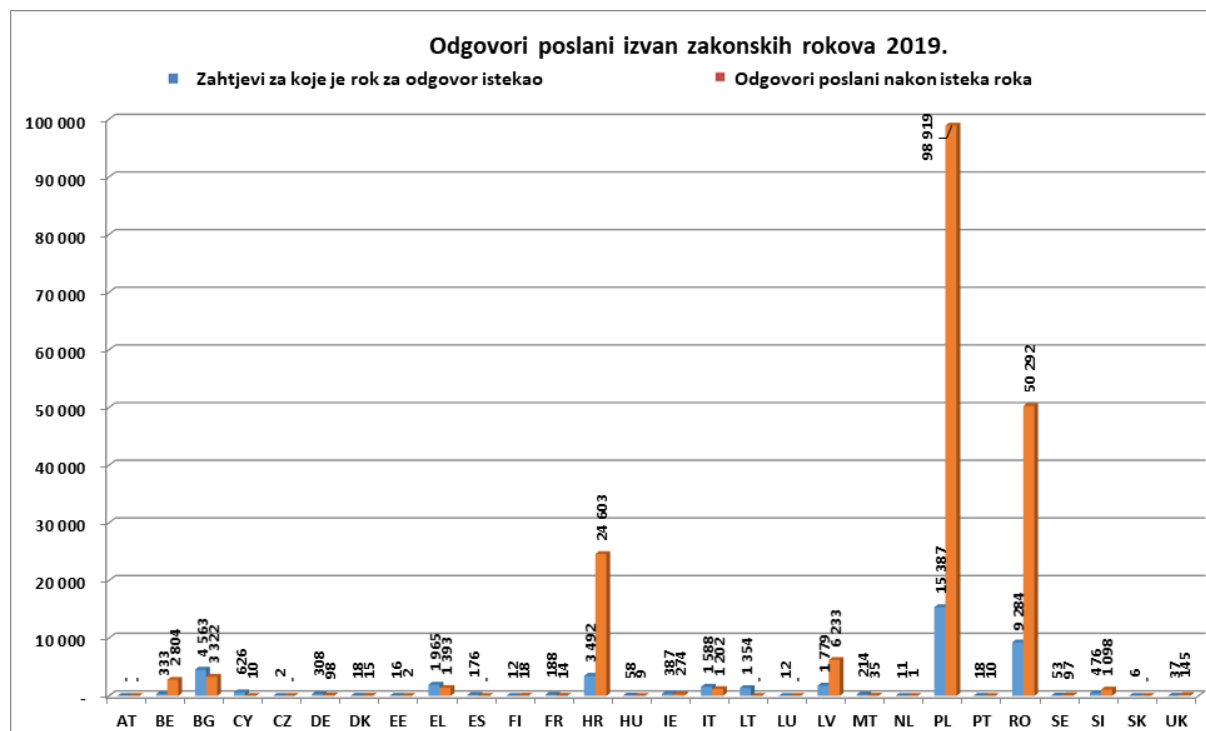
Među državama članicama koje su 2019. primile najveći broj zahtjeva, Bugarska nije odgovorila na 53 % zahtjeva koje je primila (30 975), Grčka na 38 % (19 564), Italija na 8,9 % (9 720), a Rumunjska na 1,3 % (2 347). U slučaju Poljske i Hrvatske broj odgovora poslanih 2019. zapravo je bio veći od broja primljenih zahtjeva, što je moglo biti uzrokovano slanjem zaostalih odgovora iz prethodne godine.

Države članice s najvećim postotkom neodgovorenih zahtjeva 2019. bile su sljedeće: Malta (82 % primljenih zahtjeva), Cipar (65 %), Bugarska (53 %) i Grčka (38 %). Za detaljnu analizu statističkih podataka pojedinačnih država članica o odgovorima na zahtjeve vidjeti SWD, odjeljak 3.

Posljedice kršenja obveze odgovaranja na zahtjeve za podatke mogu biti tragične, kako je istaknuto u prethodnim točkama.

2.7. Odgovori poslani izvan zakonskih rokova

Sljedeći je problem to što na neke od zahtjeva nije odgovoreno u zakonskim rokovima¹⁸. U grafikonu u nastavku za svaku je državu članicu naveden broj odgovora koji su 2019. prekršili zakonske rokove, a prikazani su posebno odgovori poslani nakon isteka roka i zahtjevi za koje je rok za odgovor istekao¹⁹.

Na 190 000 zahtjeva je 2019. odgovoreno nakon isteka roka, što je 18,4 % ukupnog broja zahtjeva. Pored toga, zabilježeno je 42 000 zahtjeva za koje je rok za odgovor istekao. Kad se usporede s referentnim podacima za 2016., ti veliki brojevi (prva vrsta 13 800 (3,8 %); druga vrsta 13 000), ukazuju na **alarmantan porast broja odgovora koji su prekršili zakonske rokove.**

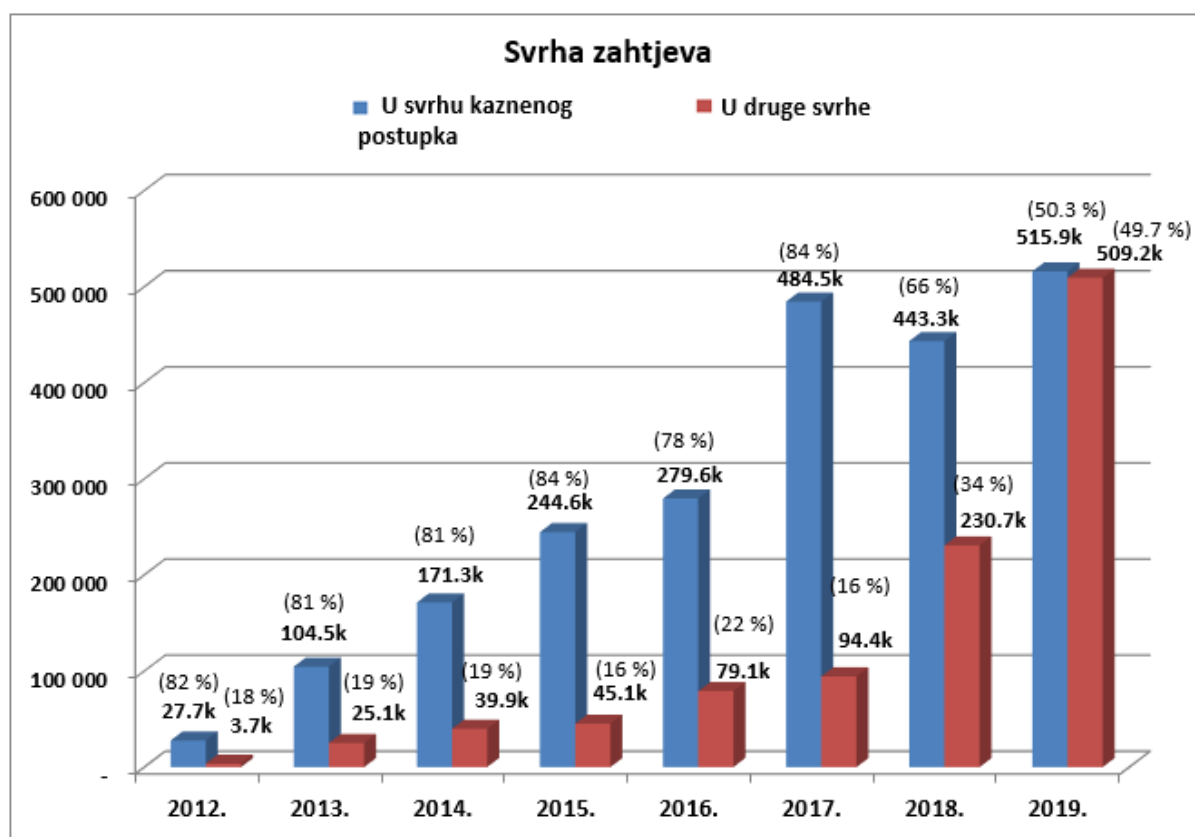
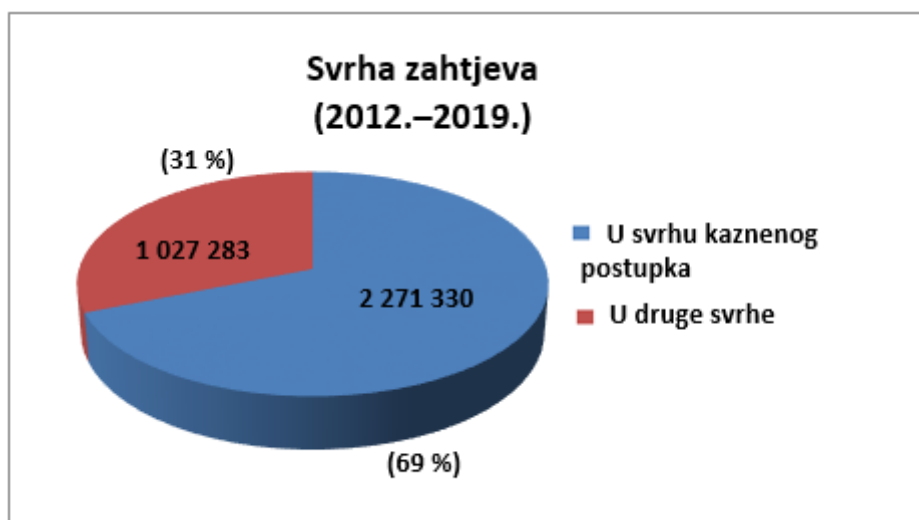
Ta se tendencija odnosi na samo nekoliko država članica, posebno one koje su se suočile s ogromnim brojem zahtjeva za podatke, dok velika većina država članica ostaje ispod 0,5 % kasnih odgovora. Države članice kojima je bilo najteže pridržavati se rokova 2019. su sljedeće: Poljska s 55 % kasno poslanih odgovora (99 000), Rumunjska (30 %; 50 000), Hrvatska (43 %; 24 600), Latvija (47 %; 6 200), Belgija (18 %; 2 800) i Bugarska (5 %; 3 300). Problem zahtjeva za koje je rok za odgovor istekao, koji bi mogao rezultirati ili kasnim odgovorima ili zahtjevima na koje nije odgovoreno, odnosio se na 33 % zahtjeva koje su primili Malta i Cipar, 13,5 % koje je primila Latvija i 8 % koje je primila Poljska.

¹⁸ Vidjeti prethodni odjeljak 1.2.

¹⁹ Za više pojedinosti vidjeti SWD: tablica u odjeljku 2.6. i statistički podaci pojedinih država članica o kasnim odgovorima u odjeljku 3.

2.8. Zahtjevi u svrhu kaznenog postupka i druge svrhe

U grafikonu u nastavku prikazan je omjer između zahtjeva poslanih u svrhu kaznenog postupka i onih poslanih u druge svrhe osim u svrhu kaznenog postupka u razdoblju od 2012. do 2019.

Više je godina postotak zahtjeva u druge svrhe osim kaznenog postupka bio na prosječnoj razini od 20 % svih zahtjeva. Kako je prethodno navedeno, u 2018. i 2019. dogodio se **veliki pomak u upotrebi sustava, koji se počeo jednako često upotrebljavati u svrhu kaznenog**

postupka i druge svrhe (50/50 %). Prosjek za cijelo razdoblje rada ECRIS-a iznosi **69 %** svih zahtjeva u svrhu **kaznenog postupka** i **31 %** u **druge svrhe**.

Broj zahtjeva u druge svrhe 2019. premašio je 500 000, što je šesterostruko više nego 2016. Broj zahtjeva u svrhu kaznenog postupka ostao je na stabilnoj razini od oko 500 000.

Povećanje zahtjeva u druge svrhe uzrokovano je uglavnom **velikim povećanjem broja zahtjeva pojedinaca za podatke iz vlastite kaznene evidencije** – šesterostruko više nego 2016., što ukupno iznosi **356 000 zahtjeva**. Drugi čimbenik koji doprinosi tome bio je broj **zahtjeva u svrhu zapošljavanja** kad je riječ o obavljanju profesionalnih ili dobrovoljnih **djelatnosti koje uključuju izravan i redovit doticaj s djecom**, u skladu s **Direktivom 2011/93/EU**²⁰. Tih je zahtjeva 2019. bilo **115 000**, što je **znatno povećanje** sa 7 800 u 2016. Njemačka je država članica koja je uglavnom odgovorna za povećani broj zahtjeva u druge svrhe.

Zahtjevi koje šalju **pojedinci kako bi dobili podatke iz vlastite kaznene evidencije činili su 2019. najveći dio zahtjeva podnesenih u druge svrhe osim u svrhu kaznenog postupka – 70 % zahtjeva podnesenih u druge svrhe i 35 % svih podnesenih zahtjeva**. Sljedeći najveći broj zahtjeva odnosio se na zahtjeve u svrhu **zapošljavanja u skladu s Direktivom 2011/93/EU** (22 % zahtjeva u druge svrhe i 11 % svih podnesenih zahtjeva – u usporedbi s 10 % zahtjeva u druge svrhe u 2016.). Postotak zahtjeva nadležnog upravnog tijela u svrhu nekaznenog postupka pao je s 14 % zahtjeva u druge svrhe 2016. na 3,8 % u 2019. (i 2 % svih zahtjeva) te je ta vrsta zahtjeva došla na treće mjesto s 19 000 zahtjeva. Zahtjevi za dobivanje dozvole za nošenje oružja iznosili su 1,1 % zahtjeva u druge svrhe. Naposljetku, zahtjevi u važnu svrhu dobivanja nekog drugog državljanstva činili su tek oko 0,9 % zahtjeva u druge svrhe i 0,4 % svih zahtjeva²¹.

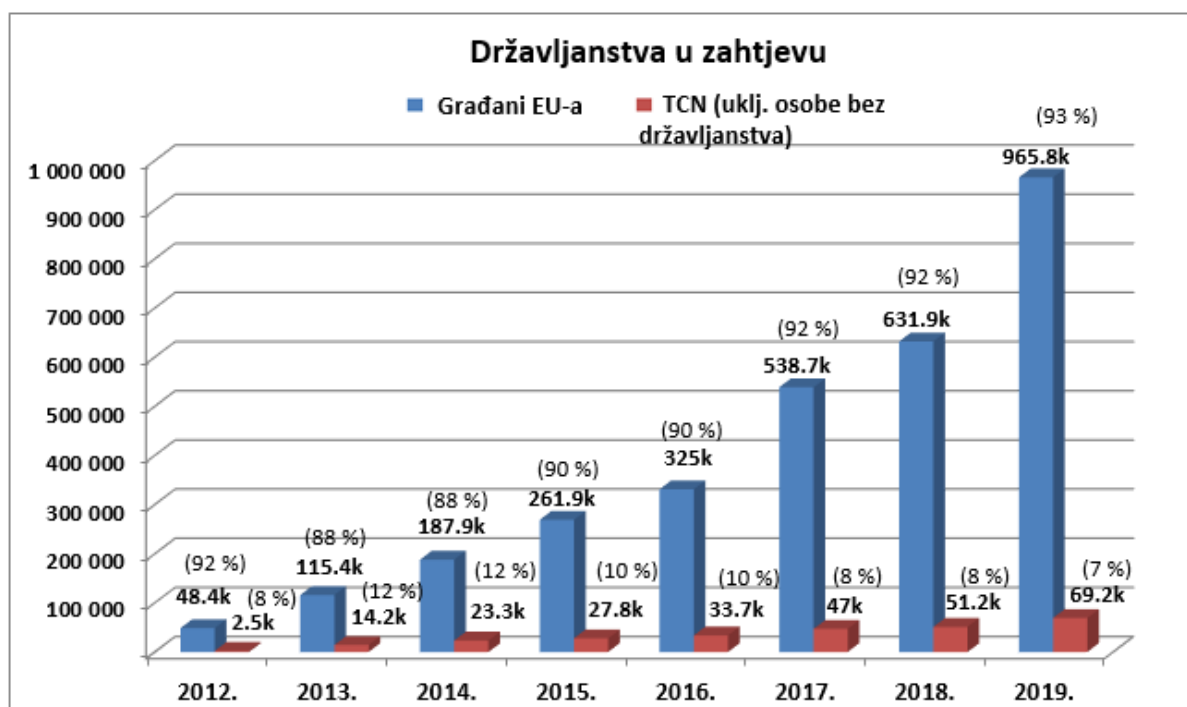
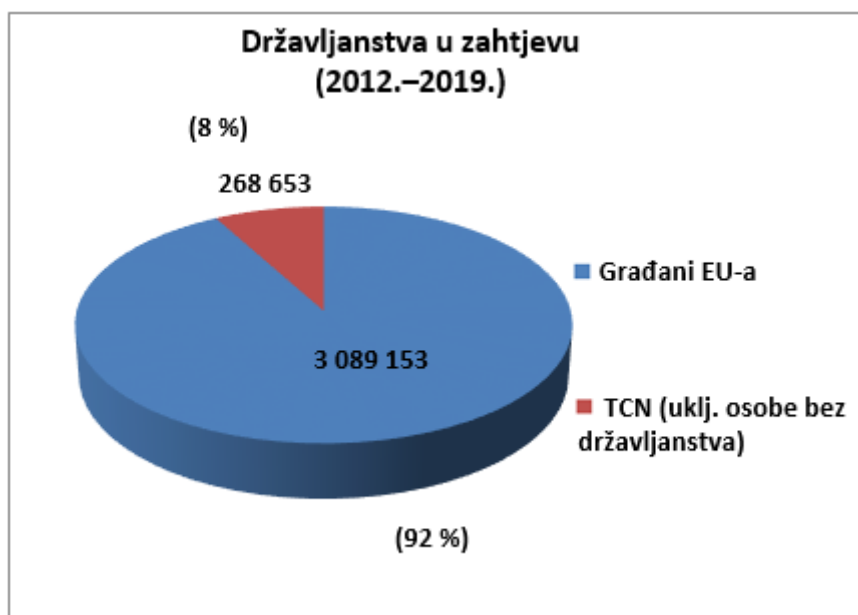
2.9. Zahtjevi koji se odnose na građane EU-a i državljane trećih zemalja (TCN)

U grafikonima u nastavku prikazan je omjer između zahtjeva koji se odnose na građane EU-a i TCN-ove²² na godišnjoj osnovi i u prosjeku tijekom cijelog razdoblja rada ECRIS-a.

²⁰ Direktiva 2011/93/EU o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, SL L 335, 17.12.2011., str. 1.

²¹ Za više pojedinosti o broju zahtjeva po različitim kategorijama i svrhama u razdoblju od 2017. do 2019. vidjeti SWD, odjeljak 2.7.

²² Vidjeti i tablicu u odjeljku 2.8. SWD-a.

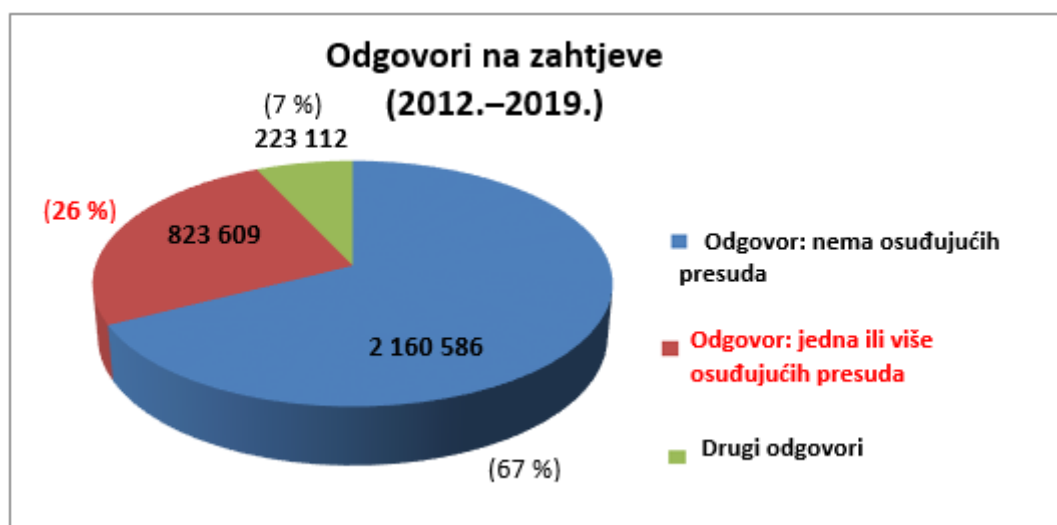
U prosjeku se **92 %** svih zahtjeva odnosi na **građane EU-a**, a oko **8 %** na **TCN-ove**. Udio zahtjeva koji se odnose na osobe bez državljanstva zanemariv je i iznosi 0,02 %.

Iako je **postotak zahtjeva za podatke o TCN-ovima opao** od 2016., s 10 % na **7 % svih zahtjeva u 2019.**, **stvarni broj takvih zahtjeva** neprestano **raste** te je premašio **69 000 u 2019.** Taj je fenomen posljedica znatnog povećanja broja zahtjeva u druge svrhe osim kaznenog postupaka koji se uglavnom odnose na državljane EU-a.

Dopuna zakonodavstva²³ kojim se uspostavlja centralizirani sustav ECRIS-TCN, koji omogućava učinkovitu identifikaciju država članica koje drže podatke iz kaznene evidencije o TCN-ovima osuđenima u EU-u, donesena je 2019. Očekuje se da će sustav, nakon što započne s radom 2023., poduprijeti učinkovitiju razmjenu informacija putem ECRIS-a o TCN-ovima i dovesti do znatnog povećanja takvih zahtjeva.

2.10. Odgovori koji sadržavaju podatke o osuđujućim presudama

U grafikonima u nastavku nalaze se podaci o udjelu odgovora na zahtjeve koji sadržavaju barem jednu osuđujuću presudu, odgovora koji ne sadržavaju nijednu osuđujuću presudu – na godišnjoj osnovi²⁴ i u prosjeku tijekom razdoblja rada ECRIS-a.

Od prve godine rada ECRIS-a prosječno **26 % odgovora sadržava informacije o prethodnim osuđujućim presudama**. To znači da je **u četvrtini slučajeva predmetna osoba već barem jednom bila osuđivana**, što dokazuje da je ECRIS vrlo važan alat za dobivanje podataka iz kaznenih evidencija.

Do 2018. taj je postotak bio na stabilnoj razini od oko 30 %, da bi se 2019. naglo **smanjio na 19 %**, paralelno s drastičnim povećanjem broja zahtjeva u druge svrhe osim kaznenog postupka. Pozitivan je znak da većina osoba koje su predmet zahtjeva za podatke koji se, među ostalim, odnose na zapošljavanje, licence i administrativne svrhe, nije prethodno osuđivana.

To je **2019. obuhvaćalo preko 188 000 odgovora na sve zahtjeve, uključujući podatke o osuđujućim presudama** (u usporedbi sa 105 000 u 2016.). Odgovori u kojima nije bilo podataka o osuđujućim presudama činili su u prosjeku 74 %, a drugi odgovori 7 %.

3. Glavni zaključci

²³ Uredba 2019/816/EU o uspostavi sustava ECRIS-TCN, SL L 135, 22.5.2019., str. 1.; Direktiva 2019/884/EU o izmjeni Okvirne odluke Vijeća 2009/315/PUP, SL L 151, 7.6.2019., str. 143.

²⁴ Vidjeti bilješku 9. Vidjeti i tablicu u odjeljku 2.9. SWD-a.

- **Svih je 28 država članica 2019. bilo aktivno u ECRIS-u, ali još je nedostajalo 9,8 % mogućih međusobnih povezivanja**

Nakon osam godina rada svih 28 država članica bilo je **povezano sa sustavom ECRIS**. Međutim, samo jedna od njih (Španjolska) razmjenjuje informacije s ostalih 27 država članica. **U prosjeku svaka država članica ima 24 aktivne veze s ostalima**. Na kraju 2019. bilo je uspostavljeno **90 % ukupnog broja mogućih međusobnih povezivanja**.

- **Broj razmijenjenih poruka 2019. dosegao je 4,2 milijuna**

Od dva milijuna poruka koje su 2016. razmijenile sve međusobno povezane države članice, broj razmijenjenih poruka **2019. se udvostručio i dosegao 4,2 milijuna, a svakog je mjeseca te godine razmijenjeno u prosjeku 348 000 poruka**. Posljednje tri godine donijele su znatne **promjene u omjerima** između broja obavijesti, zahtjeva i odgovora na zahtjeve. Pritom se **broj zahtjeva za podatke više nego trostruko povećao od broja obavijesti**.

- **Pad broja obavijesti o novim osuđujućim presudama – o mnogim osuđujućim presudama nije poslana obavijest**

Broj obavijesti o novim presudama smanjio se 2017. i ostao na razini od oko 310 000 do 2019. Ta silazna tendencija iznenađuje kad se u obzir uzme rastući broj međusobnih povezivanja između država članica.

Neke države članice uopće nisu poslale obavijesti o novim osuđujućim presudama za neke godine (Portugal, Malta, Estonija, Grčka), a **mnoge su poslale malen broj** takvih obavijesti u odnosu na svoje stanovnike koji su državljani neke druge države članice EU-a i broj osuđujućih presuda (Bugarska, Estonija, Grčka, Irska, Litva, Luksemburg, Malta, Rumunjska, Slovenija, Švedska, Portugal, Ujedinjena Kraljevina). Neslanje obavijesti protivno je zakonodavstvu u ECRIS-u i može imati ozbiljne posljedice.

- **Broj zahtjeva za podatke znatno je porastao i dosegao milijun**

Broj zahtjeva za podatke utrostručio se od 2017. te je samo 2019. dosegao 1 milijun. To je veliko povećanje uglavnom uzrokovano **promjenom u upotrebi ECRIS-a**, koji se više ne upotrebljava isključivo ili čak uglavnom u svrhu kaznenog postupka, već i – **redovito – u druge svrhe osim kaznenog postupka (npr. provjera prije zapošljavanja, zahtjevi za podatke iz vlastite kaznene evidencije itd.)**.

Međutim, **broj izdanih zahtjeva znatno se razlikuje među državama članicama** te se kreće od 6 (Grčka) do 745 000 (Njemačka) zahtjeva godišnje. Povećanje ukupnog broja zahtjeva uglavnom je uzrokovano povećanjem zahtjeva iz Njemačke.

- **ECRIS se u druge svrhe osim kaznenog postupka upotrebljava jednako često kao i za kazneni postupak**

Više je godina postotak zahtjeva u druge svrhe osim kaznenog postupka bio na prosječnoj razini od 20 %. Zahvaljujući novom pristupu država članica upotrebi ECRIS-a primijećenom od 2018. **sustav se počeo jednako često upotrebljavati u svrhu kaznenog postupka i druge svrhe (50/50 %)**. Broj zahtjeva u druge svrhe premašio je pola milijuna 2019. – šestorostruko više nego 2016.

To povećanje broja zahtjeva uzrokovano je uglavnom **znatnim porastom zahtjeva pojedinaca za podatke iz vlastite kaznene evidencije (356 000 u 2019., što je činilo 70 % zahtjeva u druge svrhe)**, kao i **zahtjeva u svrhu zapošljavanja za djelatnosti koje uključuju doticaj s djecom**, u skladu s **Direktivom 2011/93/EU (115 000 zahtjeva – 22 % zahtjeva u druge svrhe)**.

- **Jednim od četiri odgovora otkrivaju se prethodne osuđujuće kaznene presude**

Od prve godine rada ECRIS-a na prosječno **26 % zahtjeva za podatke o prethodnim osuđujućim presudama protiv određene osobe odgovoreno je s podacima o prethodnim osuđujućim kaznenim presudama**. Taj je postotak više godina bio na stabilnoj razini od oko 30 %, da bi se 2019. naglo **smanjio na 19 %**, paralelno s drastičnim povećanjem broja zahtjeva u druge svrhe osim kaznenog postupka. Ipak, **2019. je više od 188 000 odgovora na sve zahtjeve sadržavalo podatke o prethodnim osuđujućim kaznenim presudama**.

- **Unatoč općenitom povećanju broja ažuriranja, o mnogim ažuriranjima još nije poslana obavijest**

Zabilježeno je **znatno povećanje broja obavijesti o ažuriranjima**, s 25 % na **42 % svih obavijesti**, što je 2019. iznosilo **230 000**. Međutim, to se odnosi samo na neke države članice.

Istodobno, **brojne države članice** u nekim godinama **uopće nisu poslale ažuriranja** svojih prethodno poslanih obavijesti (Bugarska, Danska, Estonija, Grčka, Irska, Latvija, Luksemburg, Malta, Portugal, Slovenija) ili su **poslale malen broj** takvih poruka (Irska, Rumunjska, Cipar, Slovenija, Portugal, Malta).

- **ECRIS se nije uvijek upotrebljavao za traženje podataka o prethodnim osuđujućim presudama**

Unatoč značajnom porastu broja zahtjeva općenito i dalje postoji problem istaknut u prvom statističkom izvješću, a to je da **neke države članice gotovo uopće ne šalju zahtjeve** (Grčka, Cipar, Malta) ili **šalju malen broj** zahtjeva povezanih sa svojim stanovnicima koji su državljani neke druge države članice EU-a (Bugarska, Estonija, Mađarska, Italija, Latvija, Rumunjska, Slovenija).

- **Zahtjevi na koje je odgovoreno nakon isteka zakonskog roka**

Na 190 000 zahtjeva 2019. nije odgovoreno u zakonskom roku, što čini **18,4 % ukupnog broja zahtjeva**. Taj je broj kasnih odgovora alarmantan jer **se povećao gotovo 14 puta** u odnosu na 2016.

Taj se problem posebno odnosi na države članice koje su se suočile s velikim brojem zahtjeva za podatke: Poljska, Rumunjska, Hrvatska, Latvija, Belgija i Bugarska.

- **Zahtjevi za podatke na koje nije odgovoreno**

Iako sve države članice u načelu odgovaraju na zahtjeve, 2019. još **nije odgovoreno na više od 42 000 zahtjeva za podatke**, odnosno na **4,1 % svih zahtjeva**, u usporedbi s 3,6 % u 2016. Najveći postotak zaprimljenih zahtjeva ostao je neodgovoren u Malti, Cipru, Bugarskoj i Grčkoj.

- **Znatne razlike među aktivnostima koje države članice provode u sustavu ECRIS te u njihovu radnom opterećenju**

Pojedine države članice šalju puno više **zahtjeva za podatke nego što ih dobiju** (Njemačka, Ujedinjena Kraljevina i Češka), dok je s druge strane **radno opterećenje pojedinih država članica veliko jer moraju odgovoriti na brojne zahtjeve** (Poljska, Rumunjska, Italija, Hrvatska, Slovačka i Mađarska). Veliko radno opterećenje nekih drugih država članica uzrokovano je većinom time što državama članicama državljanstva počinitelja kaznenog djela moraju slati **velik broj obavijesti** o novim osuđujućim presudama (Belgija i Italija).

- **ECRIS se trenutačno i dalje rijetko upotrebljava za dobivanje podataka o TCN-ovima**

U prosjeku se **92 %** svih zahtjeva odnosi na **građane EU-a**, a oko **8 %** na **državljanke trećih zemalja i osobe bez državljanstva**. Broj zahtjeva za podatke o TCN-ovima neprekidno **raste** od 2017. te je 2019. premašio **69 000**.